

RE-ORG OVERZICHT

WAT HEEFT HET REGEERAKKOORD IN PETTO VOOR DE WW?

De VVD en de PvdA staan in de top 5 van snelste kabinetsformaties in de historie van Nederland. Dat wordt alom gewaardeerd want in tijden van crisis heeft het land daadkrachtige leiders nodig. Maar toen de inhoud van het regeerakkoord van de nieuwe coalitie naar buiten kwam, was het rap voorbij met deze waardering. Vanaf dat moment werd er gesproken over de inkomensafhankelijke zorgpremie en over koopkrachtplaatjes. Begrijpelijk, maar toch is het jammer dat de koopkracht alle aandacht opeist. Het regeerakkoord bevat namelijk veel meer ingrijpende wijzigingen. Wat dacht u bijvoorbeeld van de plannen met de Werkloosheidswet?

De Werkloosheidswet (WW) is de laatste werknemersverzekering die gemoderniseerd moest worden. De WAO is opgevolgd door de activerende WIA en dit jaar is de Ziektewet aangepakt. Nu de werknemersverzekeringen voor ziekte en arbeidsongeschiktheid onder handen zijn genomen, is het dus tijd voor de WW.

WERKLOOSHEIDSPROBLEEM?

De WW moet worden aangepakt omdat er bezuinigd moet worden.

Door de economische situatie is de vraag naar werkloosheidsuitkeringen fors toegenomen. Het aantal aanvragen voor een WW-uitkering steeg de eerste acht maanden van dit jaar met 18 procent. Eind augustus ontvingen meer dan 300.000 mensen een WW-uitkering. De stijging van de aanvragen heeft gelukkig ook weer een dempende werking: UWV heeft tijdelijk ruim 200 medewerkers extra ingezet om de sterke groei van het aantal WW-uitkeringen te kunnen verwerken. Daarnaast zijn er voor de begeleiding van werkzoekenden

Coalitie wil re-integratie bevorderen door de definitie van passende arbeid aan te scherpen

ruim 300 mensen extra ingeschakeld. Voor wat betreft de werkzoekenden wil de nieuwe regering dat de route van werk naar werk sterk wordt verkort. Zij verwacht dat, naast de hervorming van het ontslagrecht, de modernisering van de Werkloosheidswet daaraan een goede bijdrage kan leveren.

DE HUIDIGE WW

Om de veranderingen te begrijpen is het zinvol kort stil te staan bij de huidige WW-systematiek. Een werknemer is werkloos zodra hij minimaal 5 arbeidsuren per week verliest, of minimaal de helft van zijn arbeidsduur, indien deze minder is dan 10 uur per week. Een werkloze die in 26 van de 36 weken voordat hij werkloos werd gewerkt heeft, krijgt een basisuitkering van 3 maanden. Heeft de werkloze daarnaast in de laatste 5 kalenderjaren voordat hij werkloos werd ten minste 4 kalenderjaren gewerkt, dan wordt een verlengde uitkering verstrekt. De totale WW-uitkering duurt dan in maanden even lang als het arbeidsverleden, maar maximaal 38 maanden. De eerste 2 maanden bedraagt de uitkering 75 procent van het dagloon en vanaf de derde maand 70 procent van het dagloon. Het dagloon wordt gemaximeerd op het maximumloon voor de sociale verzekeringen (rond 50.000 euro per jaar in 2012).

BRUGGEN SLAAN

Op 29 oktober jongstleden presenteerden VVD en PvdA hun regeerakkoord onder de titel 'Bruggen slaan'. In het stuk kondigen de coalitiepartijen ingrijpende modernisering van de Werkloosheidswet aan per 2014 en vermeldden daar uitdrukkelijk bij dat zij streven naar overeenstemming met de sociale partners. De belangrijkste aangekondigde wijzigingen zijn:

- wijziging van opbouw WW-rechten;
- beperking van de maximale WW-duur naar 24 maanden;
- komst van een loongereleerde uitkering van 12 maanden en vervolgens een uitkering op basis van het minimumloon.

Ook is de coalitie van plan om re-integratie te bevorderen door de definitie van passende arbeid aan

te scherpen. Dit houdt in dat na 6 maanden van werkloosheid alle arbeid voor de WW'er als passend wordt aangemerkt. Een tweede stimuleringsmaatregel is dat de deels werkende WW-gerechtigde na 6 maanden in aanmerking komt voor inkomstenverrekening in plaats van urenverrekening. Hierdoor is werken altijd lonend, net als in de WIA.

NIEUWE OPBOUW

De duur van een WW-uitkering wordt na de wijziging nog steeds vastgesteld aan de hand van het arbeidsverleden. De opbouw in de eerste 10 jaar geeft 1 maand WW per gewerkt jaar, vervolgens is de opbouw een halve maand WW per gewerkt jaar. Het arbeidsverleden dat voor wijzigingsjaar 2014 is opgebouwd wijzigt niet.

VOORBEELD

Johan is in 2002 begonnen met werken. In 2018 raakt hij werkloos. De duur van zijn WW-uitkering is:

- 2014 – 2002 =
12 × 1 maand = 12 maanden
- 2018–2014 =
4 × ½ maand = 2 maanden
- Totale duur WW-uitkering:
12 + 2 = 14 maanden

Een werknemer heeft momenteel een jaar gewerkt als hij in dat jaar over 52 dagen loon heeft ontvangen. Alleen hiervoor moet de werkgever het aantal loondagen per werknemer bijhouden. Mede op verzoek van werkgevers ligt er momenteel een wetsvoorstel om deze systematiek te wijzigen. In het Wetsvoorstel vereenvoudiging regelingen UWV wordt namelijk voorgesteld om een kalenderjaar te tellen als arbeidsverleden als de werknemer in dat kalenderjaar minimaal 208 arbeidsuren heeft gehad. Daarbij is het niet vereist dat die 208 arbeidsuren over ten minste 52 werkdagen zijn verspreid. Ook een dienstverband van bijvoorbeeld 8 uur op 26 dagen telt mee als arbeidsverleden. Deze wijziging wordt ook doorgevoerd in de Wet WIA.

HOOGTE EN DUUR VAN DE WW-UITKERING

De duur van de WW-uitkering wordt als het aan VVD en PvdA ligt

maximaal 24 maanden. Voor de maximale WW-duur zal in de toekomst dus nog steeds een arbeidsverleden van 38 jaar nodig zijn. In het akkoord staat verder dat de eerste 12 maanden loongerelateerd zullen zijn en dat er vervolgens een uitkering van maximaal 70 procent van het minimumloon zal worden verstrekt. De loongerelateerde WW-uitkering gaat uit van het dagloon dat de werknemer gemiddeld in het jaar voor werkloosheid heeft verdiend. Indien dat loon het maximumloon voor de sociale verzekering overstijgt, dan wordt uitgegaan van dit maximumloon. Lastig bij de berekening van het dagloon is als er sprake is van meerdere dienstbetrekkingen. In het al eerder aangehaalde Wetsvoorstel vereenvoudiging regelingen UWV is gepland om voortaan uit te gaan van het loon in de referentieperiode uit de laatste dienstbetrekking waaruit de werkloosheid is ontstaan. Indien deze dienstbetrekking een kortere periode beslaat dan een jaar, dan wordt de referentieperiode gelijkgesteld met de duur van deze dienstbetrekking. Naast dat deze regeling eenvoudiger is, sluit de uitkering ook altijd aan op het inkomen dat de werknemer zou hebben verdiend indien hij niet werkloos zou zijn geworden.

WIJZIGINGEN VOOR WERKGEVERS

Ook voor werkgevers gaat de WW veranderen. Allereerst gaat het 'Kunduz-plan' om de eerste zes maanden van een werkloosheidsuitkering op een werkgever te verhalen niet door. De schatkist loopt door het terugdraaien van dit plan zo'n 1 miljard euro mis. Daar staat tegenover dat de nieuwe coalitie voornemens is om per 2014 de WW-premie structureel met 1,3 miljard euro te verhogen. Het nieuwe kabinet gaat nog verkennen of het mogelijk is om de WW-premie per werkgever te differentiëren op basis van criteria van goed werkgeverschap.

De lastenverzwaring door de verhoogde WW-premie wordt gecompenseerd door lagere ontslagvergoedingen, de transitiebudgetten die voor (om)scholing en 'van-werk-naar-werktrajecten' moeten worden gebruikt. De omvang van een transitiebudget wordt een

kwart maand per gewerkt jaar, met een maximum van vier maanden. Ook zullen werkgevers financieel voordeel hebben van de hervorming van het ontslagstelsel. Per juli 2014 zal er nog slechts één route voor ontslag zijn: via het UWV, in de vorm van een preventieve toets. De kantonrecht route wordt daarmee opgeheven.

IMPACT OP VERZEKERINGEN

De wijzigingen in de WW hebben invloed op private verzekeringen. Allereerst de verzekeringen die werkloosheid dekken en gerelateerd zijn aan de WW-uitkering. Deze verzekeringen, voornamelijk woonlastenproducten, kunnen, afhankelijk van de polisvoorwaarden, korter uitkeren.

Verder moet stilgestaan worden bij de koppeling die bestaat tussen de duur van een WW-uitkering en die van de loongerelateerde WGA-uitkering. De nieuwe duur en opbouw van de WW gaat ook gelden voor de WGA-loongerelateerde uitkering. Voor de WGA-eigenrisicodragersverzekering betekent deze nieuwe lengteberekening een potentiële verlaging van de schadelast. Oudere werknemers die in de toekomst arbeidsongeschikt worden, zullen een tot veertien maanden kortere loongerelateerde uitkering ontvangen. De nieuwkomers op de arbeidsmarkt zullen er fors langer over doen voordat ze het verlaagde maximale uitkeringsrecht hebben opgebouwd. Voor de WGA-hiaatverzekeringen betekenen de plannen minder goed nieuws. Verzekerden maken nu immers kans om eerder in een lagere WGA-loonaanvulling of vervolguitering terecht te komen. Hier zal een verzekering dus tot maximaal veertien maanden langer moeten uitkeren.

Als laatste betekent de mogelijke premiedifferentiatie in de WW dat eigenrisicodragerschap een stukje dichterbij komt. Bereid u maar vast voor op advisering van WW-eigenrisicodragerschap en de WW-eigenrisicodragersverzekering. ●

J. Vluggen

De auteur is trainer bij Enkwest Opleiding & Advies B.V. te Apeldoorn.

De kantonrecht route wordt opgeheven